

Hortobágyi László ***Bábel nyelve 2006***

A múltbéli *dub* – akárhogy is szépítsük – nem más mint a kollektív emberi nyomorúság egyik újkori tradicionális zenei párlata. A széttört tudatok zenéje ez, amely a világ emberadta lakhatatlansága okán a zene és a szerek segítségével óhajt távozni ebből a valóságból és keres egy másik világot, ahol felépít egy kollektív kultúrát. A *dub* természetes fejlődése szinkronban áll a világ társadalmainak az elnyomódásával. Az egész *rasta* mozgalom nem más, mint a boldog, nyávogós, napfényes *reggae* zenék után megjelenő elkeseredettség, a besült kis helyi forradalmak sötét oldala. Itt már nem az evilág napfényes paradicsoma a legfőbb jó és elérendő, hanem a feudális *Hailé Szelasszié* etióp császár múltbéli világába történő fizikai exodus. A *ganja* terjedése csak összefügg egy nagyon reménytelen, perspektíva nélküli jövőképpel, amiben a pigment-gazdag jamaikai kultúra találkozik a high tech-kel, és az eltolt aszimmetrikus basszus-struktúrákban megjelenik a fekete ember poliritmikus ösztöne. A *dub* legkristálytisztább megjelenési formája semmi más, mint aszimmetrikus basszusmenetek sorozata három-négyszólamú poliritmikus kísérettel. Az eredeti statikus struktúrájú *dub* – az összes "*sinsemilla*" és egyéb szerzés mellett – nagyon precíz ritmikai részvételt igényel és ennél fogva, úgy valósul meg és ugyanolyan racionális módon lesz másvilági zene, mint az indiai. Az igazi *dub*-nál használt forgó kongaritmusok egy tizenhatoddal vannak odébb a metronómütésektől, mely ezt konstans módon, periódusokon keresztül képes tartani, illetve periódusonként a teljes ritmikai képpel – az indiai *tabla* zenészekhez hasonlóan – megfordulni. Ez a lényege, ez a mákony és lebegés, ám tudatos részvételt igénylő előadásmód, ami elvezet a pillanatnyi legtökéletesebb mennyországhoz. Itt – pontosan úgy, mint az indiai zenében – az alapritmikai ütemtől való poliritmikai elemelkedés az egész ütemhez képest megfordul, és x ütemszám után érkezik meg a periódus első ütésére: ez nem más, mint a valóság legyőzése, a lélek levitációja azaz a *ragadub*. Az eredeti *ragadub* a kollektív másvilág racionális nyelve, és ezért, tökéletesen átemel abba a másik világba.

(Hortobágyinak Látszó 2006

www.guo.hu és a "Vári Kutya & Cicák" honlap levelező tagja.)